

Til: Kultur- og likestillingsdepartementet
Høringsinnspill

Oslo, 31. mai 2024

Utredning om inkorporering av CRPD i norsk lov

Nasjonalforeningen for folkehelsen er en frivillig, humanitær organisasjon som jobber med folkehelse, forskning på hjerte- og karsykdommer og demens, og er en interesseorganisasjon for personer med demens og deres pårørende.

Som interesseorganisasjon for personer med demens kjemper Nasjonalforeningen for folkehelsen for at personer med demens har rett til å få anerkjent sine menneskerettigheter. Vi mener derfor CRPD bør inkorporeres i menneskerettsloven. Dette vil sidestille CRPD med andre FN-konvensjoner Norge har ratifisert, som eksempelvis barnekonvensjonen og kvinnekongvensjonen. Menneskerettsloven har forrang foran andre lover. Å la være å inkorporere CRPD, eller å inkorporere i annet lovverk, vil ha en uheldig signaleffekt.

Nasjonalforeningen mener det er viktig å ivareta selvbestemmelsesretten til mennesker med demens så langt som mulig. Tvungen helsehjelp og fratagelse av rettslig handleevne må være siste utvei. Etter vår erfaring utøves mye unødvendig tvang i dag på grunn av mangel på kompetanse og ressurser. En stabil ansattgruppe med tid og rett kompetanse til å gjennomføre tillitsskapende tiltak vil bidra til å redusere uønsket tvangsbruk i helse- og omsorgstjenesten. Parallelt med dette må beslutningsstøtteordninger styrkes og forbedres. Videre er det viktig å slå fast at en demensdiagnose alene ikke er tilstrekkelig grunnlag for begrensninger i den enkeltes selvbestemmelsesrett. Nasjonalforeningen for folkehelsen er opptatt av at det er den enkeltes funksjonsnivå som skal legges til grunn for vurderingen av om vilkårene for å begrense selvbestemmelsesretten foreligger.

Med vennlig hilsen

Mina Gerhardsen
Generalsekretær

Luisa Klaveness
Politisk rådgiver